

Objaśnienia wartości przyjętych w trakcie konstrukcji Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Radzymin na lata 2022-2032.

Założenia wstępne:

Prognozę wartości lat kolejnych sporządzono w wartościach nominalnych. Należy odnotować trudność zastosowania zaawansowanych sposobów estymacji wartości przyszłych, przy użyciu metod szacowania trendów i odchyłeń okresowych, typowych dla szacowania statystycznego. Związane jest to z brakiem wystarczającej liczby danych historycznych. W związku z powyższym podstawą estymacji wskaźników zmian dla lat kolejnych jest planowana wartość inflacji, która stanowi punkt odniesienia wskaźników zmian. Ponadto przy szacunkach wartości lat przyszłych zaimplementowano literalnie wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, przygotowane przez Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej według aktualizacji z sierpnia 2021 r. Od tej generalnej zasady odstąpiono jedynie w przypadku wskaźnika inflacji cechującego rok 2021, 2022 i 2023 opierając się na założeniach Eurostat, które wydają się dużo bardziej wiarygodne. Przesłanką jest istotna rozbieżność w danych postulowanych do przyjęcia w wytycznych ministerialnych i obserwowanych empirycznie. Z tego powodu nie oparto się również o dane publikowane przez NBP.

Założenia dotyczące wysokości dochodów budżetowych:

Podstawą estymacji dochodów budżetowych są wartości przyjęte w projekcie budżetu Gminy Radzymin na rok 2022. W roku tym wysokość dochodów zaplanowana jest na poziomie realnym, podstawą estymacji jest bowiem wykonanie dochodów za 10 miesięcy roku 2021. Stanowią wiarygodny punkt wyjścia dla szacowania wartości przyszłych. Zastrzeżenie czynić należy dla dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych. W tym przypadku planowanie na podstawie danych historycznych jest niemożliwe, ze względu na rewolucyjny charakter zmian w zakresie podziału tych dochodów na jednostki samorządu terytorialnego, który wynika z ostatnio implementowanych przepisów. W odniesieniu do tych pozycji dochodów bieżących podstawą projekcji są wartości deklarowane przez Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej na rok 2022. Fakt niniejszy odpowiada za obserwowaną na styku lat 2021 i 2022 nieciągłość trendu dochodów z tytułu problemowych podatków. Dochody majątkowe, planowane są z jednej strony na podstawie danych konsultowanych z referatem merytorycznie odpowiedzialnym za ich wykonanie, z drugiej wynikają z podpisanych umów na dofinansowanie bieżących i przyszłych inwestycji. W latach kolejnych dochody majątkowe pochodzące ze sprzedaży składników majątkowych nie stanowią istotnej składowej całości dochodów. Wynikają natomiast w całości z uchwał dotyczących zbycia nieruchomości dotychczas podjętych przez Radę Miejską w Radzyminie.

Dochody bieżące estymowano oddzielnie dla każdej ze zidentyfikowanych istotnej składowej. Zostały podzielone na kategorie, przy czym wyodrębniono i estymowano indywidualnie te o udziale istotnym w całości dochodów. Wyodrębniono:

- dochody z tytułu udziału gminy w podatku PIT. Zaplanowano je opierając dane dla lat kolejnych o ujęte we wspomnianych wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych wskaźniki dynamiki realnego przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Niniejszy wskaźnik jest historycznie najsilniej skorelowany ze zmianami dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Istotna zakładana dynamika zarówno nominalna

jak i realna wynagrodzeń odpowiada za znaczącą dynamikę tej kategorii dochodowej względem wartości deklarowanej przez Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej na rok 2022.

- dochody lat przyszłych z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych planowano na podstawie zakładanej inflacji. Wskaźnik ten zdaje się najbardziej adekwatny, ponadto dynamika dochodów z tego tytułu lat wcześniejszych dość istotnie koreluje z notowaną w tych okresach inflacją. Dla roku 2023 wskaźnik inflacji przyjęto zgodnie z sugestiami Eurostat.

- dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej oszacowano na podstawie antycypowanej inflacji lat kolejnych, z zastrzeżeniem dotyczącym roku 2023, gdzie szacowana inflacja odpowiada prognozom Eurostat, nieznacznie odbiegając w górę od założeń ministerialnych.

- dochody z tytułu dotacji na zadania własne i zlecone Gminie ustawami oszacowano na podstawie planowanej wysokości inflacji. Z istotnym zastrzeżeniem. Dominującą pozycją w dotacjach przeznaczonych na cele bieżące, w obszarze zadań zleconych gminie ustawami, jest dotacja mająca zapewnić możliwość wypłaty świadczenia wychowawczego. Dla roku 2022 dochody z niniejszego tytułu to blisko 10,31 % wartości planowanych dochodów bieżących i 55 % ogółu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące. Świadczenie niniejsze nie będzie w latach kolejnych wypłacane za pośrednictwem jednostek samorządu terytorialnego a jego obsługa zostanie przejęta przez ZUS. W konsekwencji z dochodów i wydatków bieżących lat kolejnych znika kwota przekraczająca 18 mln. zł. Fakt niniejszy odpowiada za nieciągłość trendu zarówno dochodów bieżących jak i wydatków bieżących na styku lat 2022 i 2023.

Wśród pozostałych dochodów bieżących wyodrębniono i indywidualnie szacowano następujące kategorie:

- dochody z tytułu podatku od nieruchomości planowano dla lat kolejnych w oparciu o spodziewany wskaźnik inflacji. Jedyną wartością stanowiącą odstępstwo od niniejszej reguły jest plan dochodów roku 2023 i 2024, w którym dokonano zwiększenia planu dochodów o antycypowane wpływy z obszaru Emilianów i Stary Janków oraz o wpływy od spółki komunalnej. Ostatnie jest konsekwencją kończenia w latach 2021 - 2022 istotnych wartościowo etapów inwestycji wodociągowo – kanalizacyjnych. Wyższa wartość opodatkowanego majątku przełoży się na wzrost dochodów gminy z niniejszego tytułu. W przypadku tak określonej infrastruktury podstawą opodatkowania jest bowiem wartość nie powierzchni. Należy odnotować, iż Gmina Radzymin doświadcza bezprecedensowej dynamiki przekształcania dotychczasowych gruntów rolnych w tereny inwestycyjne, co zmienia właściwość płaconego podatku na podatek od nieruchomości. Inwestycjami objęte są tereny stanowiące czterokrotność dotychczas zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Przedwczesnym jest planowanie podatku od nieruchomości od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, co wynika ze specyfiki świadczenia, które należne jest od roku następującego po zakończeniu budowy. Zasadnym jest natomiast uwzględnianie podatku od gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie obowiązek podatkowy następuje szybciej. Jedynie dochody z tego tytułu zostały uwzględnione w prognozie a fakt ten odpowiada za zwiększoną dynamikę tej kategorii dochodowej w latach 2023 - 2025.

- dochody z najmu i dzierżawy, których postęp geometryczny pokrywa się z założonymi wysokościami wskaźnika inflacji,

- dochody z tytułu podatku od środków transportowych estymowano również w oparciu o założony wskaźnik inflacji.

- dochody z podatku rolnego i leśnego estymowano przy założeniu ich wzrostu o wskaźnik inflacji,

- dochody z opłaty targowej estymowano również w oparciu o wskaźnik przewidywanej inflacji.
- postęp geometryczny dochodów z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych przyjęto w wysokości dynamiki PKB. Incydentalny charakter tego dochodu nie pozwala bowiem na inny sposób estymacji przy zadośćuczynieniu realności planów. Podatek odzwierciedla aktywność gospodarczą i dynamika PKB historycznie najlepiej koreluje z dynamiką zmian dochodów z tytułu podatku.
- dochody z tytułu opłat za koncesje na sprzedaż alkoholu planowano przy założeniu 5% wzrostu p.a. Powyższy wskaźnik wzrostu jest konsekwencją tendencji notowanych w latach poprzednich, które istotnie odbiegają od historycznych danych dotyczących wskaźnika inflacji.

Powyższe założenia są również podstawą szacowania dochodów z tytułu podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej, podatku od spadków i darowizn i z tytułu opłaty skarbowej.

Plany wartości dochodów lat kolejnych przedstawiają realistyczne szacunki, uwzględniające rezerwy bazy podatkowej podatków lokalnych i odzwierciedlają neutralną sytuację makroekonomiczną, która nie pozwala na zbyt optymistyczne szacunki dochodów stanowiących udział gminy w dochodach Budżetu Państwa.

Ubytek dochodów roku 2020., będący skutkiem wystąpienia COVID-19, wynosił 3 889 547,55 zł. Wartość niniejsza została zaimplementowana na podstawie wykonania dochodów roku 2020.

Założenia dotyczące wysokości wydatków budżetowych:

Wydatki budżetowe związane z wynagrodzeniami szacowano w przekroju dwóch grup. Założono wzrost wynagrodzeń w systemie oświaty, który nie jest w pełni zależny od Gminy, na poziomie inflacji. Wskaźnik niniejszy wydaje się najbardziej trafny przy wzięciu pod uwagę danych historycznych. Dotychczasowa dynamika tej kategorii wydatków budżetu zupełnie nie korespondowała bowiem ze wskaźnikiem dynamiki płac realnych w gospodarce narodowej. Kompensując założenia przyjęte po stronie dochodowej również po stronie wydatkowej inflacja roku 2022. i 2023. przyjęta została zgodnie z założeniami Eurostat, nieznacznie przekraczając założenia ministerialne. Ostrożnościowe podejście w tym zakresie wydaje się bardziej zasadnym. Pozostałe wynagrodzenia planuje się na poziomie niezmiennym względem roku 2022, zakładając symboliczną dynamikę. Należy jednak odnotować, iż indywidualnie estymowano koszty funkcjonowania organów jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku tej kategorii wydatków szacunki dla lat kolejnych oparto na zakładanym poziomie inflacji. Jedynym wyłomem od niniejszego założenia jest antycypacja oszczędności w obszarze zakupu usług związanych z bieżącą konserwacją oświetlenia ulicznego. W przypadku tej kategorii wydatków uwzględnione są oszczędności będące naturalną konsekwencją kompleksowej modernizacji oświetlenia ulicznego. Z tego też powodu nakłady na niniejszy cel nie korespondują z historycznie notowanymi. Dynamika lat kolejnych odpowiada natomiast inflacji. W obszarze wydatków bieżących należy odnotować nieciągłość na styku lat 2022 i 2023. Przesłanką jest z jednej strony wyeliminowanie wypłaty świadczenia wychowawczego z początkiem 2023 r oraz planowane przekształcenie Zakładu Gospodarki Komunalnej w Radzyminie w spółkę prawa handlowego, co skutkować będzie istotną substytucją wydatków bieżących wydatkami majątkowymi.

Wydatki poz. 10.1.1 WPF obejmują w całości wydatki określone w załączniku nr 2 do uchwały. Są to wydatki bieżące wynikające z podpisanych umów bądź niezbędne w latach kolejnych. Przy estymacji tej kategorii wydatków przyjęto założenia o charakterze ostrożnościowym. Dynamikę wzrostu oparto o inflację, mimo że dane historyczne pozwalają założyć wzrosty na poziomie nieznacznie niższym.

Wydatki poz. 10.1.2 WPF zawierają, oznaczone co do treści i terminu płatności, planowane na lata kolejne wydatki o charakterze majątkowym. Zabezpieczono środki przekraczające 11 mln zł. na kontynuację realizacji projektu „Zielony Radzymin – rozwój terenów zielonych w centrum miasta”, który w 85 % finansowany jest środkami zewnętrznymi. Podobnie wygląda sytuacja z zabezpieczeniem istotnych wartości na 2 i 3 etap budowy ścieżek rowerowych i parkingów systemu „Parkuj i Jedź”. W trakcie realizacji jest ostatni parking systemu. Wszystkie te wartościowo istotne inwestycje finansowane są środkami zewnętrznymi na poziomie bliskim 80 % wartości nakładów, co koresponduje z przyszłymi dochodami majątkowymi ujętymi w poz. 1.2.2 WPF.

Na lata 2022 – 2026 planuje się wkład do spółki prawa handlowego Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w wysokości 27 450 000,00 zł. Główną przesłanką niniejszego wydatku jest realizacja, przy użyciu powołanego do tego celu podmiotu, Programu Kluczowych Inwestycji Wodociągowych i Kanalizacyjnych Gminy Radzymin. Należy odnotować, iż w ramach powyższej kwoty, 12 050 000,00 zł. przeznaczona jest na realizację przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. projektu inwestycyjnego pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Gminie Radzymin – Etap II”, współfinansowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Poza środkami wymienionymi powyżej Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. planuje się dokapitalizować również celem wsparcia w obsłudze zobowiązań zaciągniętych w latach wcześniejszych. Na niniejszy cel przeznaczona jest w okresie prognozowania kwota 4 100 000,00 zł. Ponadto dokapitalizowanie kwotą 1 300 000,00 zł służy rozszerzeniu zakresu rzeczowego w Aglomeracji Radzymin, natomiast 10 000 000,00 zł przeznaczona jest na wsparcie realizacji Stacji Uzdatniania Wody w Dybowie.

Należy odnotować również zabezpieczenie istotnych środków na program niezbędnych inwestycji odwodnieniowych w wysokości 4 000 000,00 zł, który planuje się kontynuować w latach 2022 - 2026 oraz na kontynuację budowy monitoringu gminnego, na który przeznaczona jest w latach 2022 – 2024 kwota 450 000,00 zł. Uwzględniając nakłady lat wcześniejszych na niniejszy cel przeznaczona jest kwota 2 267 700,00 zł.

Rozchody budżetowe planowano na podstawie harmonogramów spłat zobowiązań już zaciągniętych, przy uwzględnieniu nowego zobowiązania służącego umożliwieniu realizacji wskazanych inwestycji.

Koszty obsługi długu szacowane są na podstawie aktualnego oprocentowania zaciągniętych zobowiązań. Założono jednak wzrost oprocentowania w roku 2023. o 1 p.p. na koniec tego okresu względem stawek obowiązujących w ostatnim kwartale 2021 r. Tożsame założenia przyjęto dla lat 2024 – 2026. Powyższe wartości wydają się adekwatne do aktualnych publikacji i prognoz dotyczących zmiany stóp procentowych w Polsce.

Na lata kolejne planuje się deficyt budżetowy w roku 2023. który będzie konsekwencją intensywnych inwestycji w obszarze drogownictwa i oświaty. Wartość wynika również z przesunięcia czasowego dochodów z tytułu udziału w PIT i CIT, co jest konsekwencją wdrożenia nowych rozwiązań w zakresie naliczania udziału przypadającego w danym roku jednostkom samorządu terytorialnego. Rozwiązania prowadzą do przypadku Gminy Radzymin do uzyskiwania dochodów ze wspomnianych tytułów z trzyletnim opóźnieniem względem założeń obowiązujących na podstawie dotychczasowych rozwiązań. W pozostałych okresach planowania zakłada się nadwyżki budżetu w okresie spłaty zobowiązań finansowych. Po zakończeniu spłat zakłada się równowagę budżetu.